

5/10/2023

**Eerst termijn Algemene Beschouwingen gemeente Langraaf
GroenLinks, Mireille Haex**

Xonar

Een vreemd debat. Een unanieme raad wat betreft de frustratie die wij allemaal voelen. In een hoek geduwd, waar we niet in willen zijn, gedwongen de beurs te trekken, linksom of rechtsom. Of we betalen, of we worden gedwongen. En als het nu was omdat er intensievere zorg was verleend, waar de cliënten van de jeugdzorg-organisatie beter van werden. Nee. Wie er beter van werden, zijn de accountants, de juristen, de top-managers.

Voor uw beeld, voorzitter, en alle belangstellenden: het gemiddelde uursalaris van een medewerker jeugdzorg is 20 euro per uur. De interim-manager die is aangesteld omdat de vorige manager een andere baan nam na er bij Xonar een slagveld achter te hebben gelaten, kost 160 euro per uur. Dat zijn ACHT jeugdzorgmedewerkers elk uur die zorg hadden kunnen verlenen aan de jeugdigen die het hard nodig hebben.

8 miljoen heeft Xonar nodig van 16 gemeenten. 8 Miljoen euro die deze gemeenten niet in kunnen gaan zetten aan een trapveldje, groenonderhoud, onderhoud van straten, in zaken die elke burger van elke gemeente aan gaan. En die 8 miljoen moeten worden betaald door grootheidswaanin van managers.

Dit dossier kwam de laatste weken veelvuldig langs in een digitaal overleg met alle fractievoorzitters van Zuid-Limburg van GroenLinks. En ook in die overleggen hoorde ik het telkens weer: de gemeenteraden worden gedwongen geld uit te geven aan de catastrofale gevolgen van slecht management. Er werd ook veelvuldig gesproken over hoe deze mensen, deze managers, gewoon door kunnen naar een volgende 'job', en wij staan erbij, en kijken ernaar. Onze handen gebonden, maar onze monden niet gesnoerd!

Als we dan kijken naar een van de vragen die werden gesteld:

V: Hoe komen de lokale gemeenteraden in positie?

A: De uitvoering is belegd bij de colleges. De gemeenteraden stellen kaders en hebben een controlerende rol.

Dan is dit een feitelijk correct antwoord. Er wordt echter een essentieel ding vergeten: hoe kan een raad controleren, als de eerste signalen pas zeer laat door Xonar werden gedeeld, en er zelfs geen echte openheid werd gegeven. Hoe kan een raad, of in dit geval 16 raden, haar controlerende taak uitvoeren als wij pas veel te laat horen wat er aan de hand is? En wat betreft de kaderstellende rol: ik weet heel zeker dat deze raad, noch de 15 andere raden, in hun kaders hadden opgenomen dat slecht management geen enkel probleem is. Dat we allemaal wel zouden bijspringen als er vastgoed werd aangekocht, niet of slecht werd onderhouden, en daar dan problemen door zouden ontstaan. Dat de medewerkers niet voldoende bijgestuurd hoeven te worden als ze meer uren draaien dan is afgesproken.

En is Xonar een lokale aangelegenheid? Nee, integendeel! Tweedekamerlid Lisa Westerveld heeft hier al meerdere schriftelijke vragen over gesteld. En u bent het waarschijnlijk met mij eens, dat als er schriftelijke vragen in de tweede kamer gesteld worden over een jeugdzorg organisatie, dat er dan echt stront aan de knikker is.

GroenLinks staat absoluut niet te springen om een akkoord te geven om het benodigde geld over te maken naar Xonar, zeker niet omdat de feitelijk verantwoordelijken van deze puinhoop gewoon verder gaan naar een volgende baan, de puinhopen achterlatend voor al die jeugdzorgmedewerkers die helemaal niet zitten te wachten op deze onzekerheid, maar wel zien dat er overal keihard financieel in gesneden wordt.....behalve dan in het salaris van de interim manager. Ik breng het

nogmaals terug in uw geheugen. 20 euro per uur versus 160 euro per uur. Laatstgenoemde ex BTW overigens.